

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: FN.IV.431.10.2019

Kielce, dnia 15-07-2019

**Pan
Grzegorz Adam Gajewski
Burmistrz Miasta i Gminy
Opatów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zakres kontroli:	Kontrola prawidłowości wykorzystania dotacji przekazanych z budżetu państwa Gminie Opatów ¹ na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami, jak również sposobu odprowadzania dochodów uzyskiwanych w związku z realizacją tych zadań w 2018 r. oraz prawidłowości realizacji programu Rodzina 500 plus.
Okres objęty kontrolą:	Od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.
Zespół kontrolerów:	Dariusz Sierpień – inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu kontrolującego – upoważnienie do kontroli nr 370/2019 z dnia 30-05-2019 r.; Magdalena Wójcik – inspektor wojewódzki – członek zespołu - upoważnienie do kontroli nr 371/2019 z dnia 30-05-2019 r.
Termin przeprowadzenia kontroli:	od 4 do 10 czerwca 2019 r.
Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli:	Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. <i>o wojewodzie i administracji rządowej w województwie</i> ² oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. <i>o kontroli w administracji rządowej</i> ³ . Wystąpienie pokontrolne przekazano zgodnie z przepisami art. 47 ustawy <i>o kontroli w administracji rządowej</i> .
Ocena stanu faktycznego	Pozytywnie ocenia się wykorzystanie dotacji celowych oraz sposób odprowadzania dochodów należnych Skarbowi Państwa w 2018 r.

¹ Zwana dalej: Gmina lub Jednostka

² t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2234 ze zm.

³ Dz. U. Nr 185, poz. 1092, zwana dalej: ustawa o kontroli w administracji rządowej

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

wynikająca z ustaleń kontroli:

Ocena ogólna ustalona została w oparciu o przedstawione poniżej wnioski i oceny cząstkowe oraz o przyjęte w Wydziale⁴ Kryteria oceny działalności jednostek kontrolowanych⁵.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że:

Plan finansowy:

Gmina Opatów opracowała plan finansowy dotyczący zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami na 2018 r., w oparciu o przepisy art. 249 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*⁶. Plan dochodów zgodnie z zapisami sprawozdania Rb-50 sporządzonego przez Gminę za okres 2018 r.,⁷ zamknął się kwotą 12.161.987,88 zł.

Sprawdzono zmiany w planie finansowym dochodów i wydatków dokonane na przestrzeni 2018 r. w rozdziałach: 01095, 75011, 75814, 80153, 85195, 85203, 85213, 85215, 85219, 85228, 85278, 85501, 85502, 85503 oraz 85504.

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie legalności ich dokonania.

Tabele przedstawiające zmiany dokonane w planie dochodów i wydatków podpisane przez kontrolujących oraz Skarbnika i Burmistrza Miasta i Gminy w Opatowie załączono w formie elektronicznych kopii do akt kontroli.

Ocena cząstkowa:

Pozytywnie ocenia się działalność Jednostki w zakresie legalności zmian dokonanych w planie finansowym.

Sprawozdawczość i wydatki:

Zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach sporządzonym za okres czterech kwartałów 2018 r. Gmina Opatów na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wydatkowała 11.937.021,37 zł. Analiza zapisów konta 130 za okres 2018 roku Urzędu Miasta i Gminy⁸ oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie⁹ dla wybranych rozdziałów i paragrafów nie wykazała różnic.

Skontrolowane dowody źródłowe każdorazowo sprawdzano przed ich realizacją pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzano do wypłaty przez osoby do tego upoważnione z podaniem pełnej klasyfikacji budżetowej oraz uregulowano w pełnej wysokości.

Sprawdzono wybrane wydatki zrealizowane w Gminie i OPS w okresie 2018 r., zaewidencjonowane w rozdziałach: 75011, 80153, 85195, 85203, 85219, 85501, 85502, 85203, 85503, 85504, w paragrafach: 4210, 4300.

Nadmienić należy, iż kontrola terminowości przekazywania sprawozdań Rb-50 o dotacjach/wydatkach sporządzonych za okres wszystkich czterech kwartałów 2018 r. do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach¹⁰ nie wykazała nieprawidłowości.

⁴ Wydział Finansów i Budżetu Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach

⁵ Kryteria oceny działalności jednostek kontrolowanych przez Wydział Finansów i Budżetu Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w 2018 r.

⁶ t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., zwana dalej: ustawa o finansach publicznych

⁷ Sprawozdanie Rb-50 o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami okres sprawozdawczy: IV kwartał 2018 r., zwane dalej: Rb-50 o dotacjach

⁸ Zwany dalej: w trakcie trwania prowadzenia kontroli UMiG lub Jednostka.

⁹ Zwany dalej: Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie 2018 r., w trakcie prowadzenia kontroli OPS lub Ośrodek Pomocy Społecznej

¹⁰ Zwany dalej: ŚUW

Ocena częściowa: Pozytywnie ocenia się działalność Jednostki w zakresie sprawozdawczości budżetowej oraz wydatkowania środków budżetowych.

**Sprawozdawczość
i Dochody Skarbu
Państwa:**

Kwoty wykazane w sprawozdaniu Rb-27ZZ za okres 2018 r.¹¹ zgodne były z prowadzoną w OPS oraz UMiG ewidencją księgową konta: 130, 221, 222, 139 i 240. Różnic nie stwierdzono.

Ustalono, że dochody uzyskane w rozdziale 75011 wpływały bezpośrednio na rachunek UMiG, natomiast w rozdziale 85502 pierwotnie wpływały na rachunek OPS, a następnie przekazywane były na rachunek Gminy.

Sprawdzono terminowość odprowadzania dochodów należnych Skarbowi Państwa w 2018 roku ujętych w:

- rozdziale 75011 w §2350,
- rozdziale 85228 w §0830,
- rozdziale 85203 w §0830,
- rozdziale 85502 w: §0640, §0920, §0970 oraz §0980,
- rozdziale 85503 w §0690.

Czynności kontrolne wykazały, że uzyskane przez OPS dochody w 1 przypadku przekazane zostały z pominięciem terminów, o których mowa w art. 255 ust. 1 i 2 ustawy *o finansach publicznych*. Wielkość dochodów Skarbu Państwa przekazana nieterminowo wyniosła 552,72 zł, a opóźnienie wyniosło 28 dni. Nadmienić należy, że dochody uzyskane przez Gminę przekazane zostały w terminie na rachunek ŚUW w Kielcach

Na powyższą okoliczność otrzymano od Pani Dominiki Kędziory Kierownika OPS w Opatowie wyjaśnienie, które dołączono do akt kontroli.

Nadmienić należy, że opisana powyżej nieprawidłowość polegająca na nieterminowym przekazaniu do budżetu dochodów należnych Skarbowi Państwa, zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*¹², wskazuje na naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Ze względu na wysokość kwoty, przy jednoczesnym uwzględnieniu przepisu art. 26 ust. 1 ww. ustawy odstąpiono od skierowania zawiadomienia do rzecznika dyscypliny finansów publicznych.

Tabelaryczne zestawienia dotyczące terminowości uzyskiwania i odprowadzania dochodów należnych Skarbowi Państwa, sporządzone przez kontrolujących i podpisane przez Skarbnika i Burmistrza UMiG w Opatowie oraz Kierownika OPS załączono w formie elektronicznych kopii do akt kontroli.

Kontrola terminowości przekazywania sprawozdań Rb-27ZZ sporządzonych za okres czterech kwartałów 2018 r. do ŚUW nie wykazała nieprawidłowości.

Ocena częściowa: Pozytywnie ocenia się działalność Jednostki w zakresie terminowości odprowadzania dochodów należnych Skarbowi Państwa.

**Zwrot podatku
akcyzowego
zawartego w cenie
oleju napędowego:**

Zaplanowana przez Gminę Opatów¹³ dotacja celowa w dziale 010, rozdziale 01095 z przeznaczeniem na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego dla rolników w 2018 roku stanowiła kwotę 624.196,53 zł. Bezpośrednio na wypłatę zwrotu podatku Jednostka w okresie objętym kontrolą

¹¹ Sprawozdanie Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami okres sprawozdawczy: od początku roku do końca IV kwartału roku 2018 UMiG i OPS w Opatowie, zwane dalej sprawozdanie Rb-27ZZ

¹² t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1311, ze zm.

¹³ Zwana dalej: Gmina lub Jednostka.

wydatkowała sumę 611.957,38 zł (ujęta w paragrafie 4430). Na pokrycie kosztów poniesionych z tytułu ustalania i wypłacania zwrotu podatku, tj. 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w Gminie, o których mowa w z art. 8 pkt 5 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej¹⁴, przeznaczono sumę 12.223,57 zł. Wspomniana kwota ujęta została¹⁵ w paragrafach: 4410, 4110 i 4120.

Łączna kwota rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego zgodnie z art. 4 ust. 2 z dnia 10 marca 2006 r. wynosiła 663.367,93 zł, natomiast ogół wydatków poniesionych przez Gminę w 2018 roku na realizację przedmiotowego zadania wynosił 624.190,95 zł co oznacza, że dotacja wykorzystana została w 94,09 %. Powyższa kwota zgodna jest z kwotą wykazaną w ewidencji księgowej konta 130 Gminy Opatów.

W okresie pierwszego półrocza 2018 roku złożonych zostało w Gminie 629 szt. wniosków na które wydatkowano łącznie 400.407,91 zł z tytułu zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym. Kwota na pokrycie kosztów postępowania w sprawie zwrotu podatku wyniosła 8.004,19 zł.

W okresie drugiego półrocza 2018 roku złożonych zostało w Gminie 489 szt. wniosków na które wydatkowano łącznie 211.549,47 zł z tytułu zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym. Kwota dotacji na pokrycie kosztów postępowania w sprawie zwrotu podatku wyniosła 4.229,38 zł. Gmina zwróciła niewykorzystaną część dotacji w kwocie 5,58 zł przelewami:

- WB Nr 100/10 z dnia 24.05.2018 roku – kwota 3,97 zł
- WB Nr 231/8 z dnia 26.11.2018 roku – kwota 1,61 zł.

Kontroli poddano ewidencję księgową dokumentującą zrealizowane wydatki związane z obsługą wypłaty podatku akcyzowego w §4010, 4110, 4120 i 4430. Ewidencję zeskanowano i załączono do akt kontroli.

Z przedstawionego kontrolującym sprawozdania rzeczowo-finansowego Gminy Opatów¹⁶ dotyczącego wypłat podatku akcyzowego w 2018 roku wynika, że w badanym okresie czasu do Jednostki wpłynęło łącznie 1.118 szt. wniosków o zwrot podatku akcyzowego. W oparciu o okazaną do kontroli dokumentację, to jest m.in. rejestry złożonych wniosków i wydanych decyzji za pierwsze i drugie półrocze 2018 roku ustalono, że liczba wydanych pozytywnie decyzji wynosiła 1.118 szt. Brak było decyzji odmownych.

Kontroli poddano wnioski producentów rolnych oraz decyzje Burmistrza Opatowa, przyznające zwrot podatku akcyzowego z pierwszego półrocza, wybrane metodą z interwałem od Decyzji nr 10.

Sporządzono tabelaryczne zestawienia skontrolowanych decyzji z okresu 2018 roku w ilości 111 kompletów dokumentów na podstawie których został wypłacony zwrot części podatku akcyzowego. Do skontrolowanych dokumentów uwag nie wniesiono.

Ustalono, że do wszystkich badanych wniosków dołączono faktury VAT lub kopie faktur potwierdzające dokonanie zakupów oleju napędowego przez osoby składające wnioski.

¹⁴ (Dz. U. z 2015 r. poz. 1340 z późn zm.), zwana dalej ustawą.

¹⁵ Sprawozdanie o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami Gminy Opatów.

¹⁶ Roczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za rok 2018, zwane dalej: sprawozdanie.

Skontrolowane decyzje przyznające zwrot podatku akcyzowego wydane zostały z zachowaniem, 30 – dniowego terminu określonego w art. 5 ust 4 ustawy. Należne zwroty podatku akcyzowego każdorazowo wypłacono producentom rolnym w formie przelewów na ich konta bankowe.

Wrywkowa kontrola (co 10 Decyzja) sporządzonych list wypłat z dnia 26-04-2018 roku z zapisami ujętymi w rejestrach złożonych i wydanych decyzji oraz w sprawozdaniach Rb-50 i w ewidencji księgowej w zakresie wypłat zwrotu podatku dla producentów rolnych w 2018 r. nie wykazała różnic. Lista wypłat zwrotu podatku akcyzowego za pierwsze półrocze zawierała 629 pozycji (równa ilości wydanych decyzji) na łączną kwotę 400.407,91 zł.

Zwrotu podatku akcyzowego za drugie półrocze, lista z dnia 25.10.2018 roku zrealizowano przelewami bankowymi, dla 489 osób (równa ilości wydanych decyzji) środki finansowe przekazano przelewami na konta producentów rolnych w kwocie łącznej 211.549,47zł.

Uzupełnieniem niniejszego opisu jest tabelaryczne zestawienie sporządzone przez kontrolujących i podpisane przez Skarbnika i Burmistrza Opatowa dotyczące skontrolowanych decyzji o wypłatę zwrotu części podatku akcyzowego dla rolników w 2018 r.

Ocena częściowa: Pozytywnie ocenia się działalność Jednostki w zakresie wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego w 2018 r.

Realizacja programu Rodzina 500 plus:

Zaplanowana przez Gminę Opatów dotacja celowa dla Ośrodka Pomocy Społecznej¹⁷ na okres 2018 w dziale 855 – „Rodzina”, w rozdziale 85501 – „Świadczenie wychowawcze” z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Program Rodzina 500 PLUS” stanowiła kwotę 6.113.130,00 zł. Na wykonanie Programu Gmina otrzymała w tym okresie z budżetu Wojewody Świętokrzyskiego dotację celową w wysokości 6.039.131,85 zł., co potwierdzają m.in. ewidencja konta 901 Gminy i sprawozdanie Rb-50 o wydatkach za IV kwartały 2018 roku.

Na realizację świadczenia z Programu 500+ OPS wydatkował w okresie 2018 roku środki finansowe w kwocie 5.948.416,73 zł (rozdział 85501 §3110), a na pokrycie kosztów obsługi programu przeznaczono kwotę 90.715,12 zł tj. 1,50% środków otrzymanych. Zgodnie z treścią art. 29 pkt 4 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. *o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* (Dz. U. z 2016 r. poz. 195, 1579), *koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 4, w przypadku organu właściwego w roku 2018 wynoszą 1,5% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.*

Powyższe potwierdzają dane zawarte w Rozdziale 85501 sprawozdania Rb-50 OPS za IV kwartały 2018 r., oraz ewidencja księgowa OPS poniesionych wydatków. Pozostałe wydatki ujęto w następujących paragrafach: 4010 (67.703,70 zł), 4040 (4.513,00 zł), 4110 (12.587,31 zł), 4120 (1.836,15 zł), 4210 (1.094,61zł), 4300 (1.794,35 zł) i 4440 (1.186,00 zł).

Środki dotacji otrzymane przez OPS za kolejne miesiące w okresie 2018 roku na realizację przedmiotowego zadania stanowiły łącznie kwotę 6.047.675,00 zł. Powyższe zgodne jest z kwotą wykazaną w ewidencji księgowej konta 223 Ośrodka Pomocy Społecznej, tj. jednostki bezpośrednio realizującej zadanie oraz konta 901 Gminy. Z powyższej kwoty OPS zwrócił w dniu 28.12.2018 roku kwotę niewykorzystaną część dotacji w wysokości 8.543,15 zł – WB Nr 254/38 z dnia 31.12.2018 r. Wykorzystano dotację

¹⁷Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie, zwany dalej OPS lub Jednostka.

w kwocie 6.039.131,85 zł, co potwierdzają ewidencje kont 223 i 130 OPS oraz sprawozdania Rb-50 OPS oraz Gminy za IV kwartały 2018 roku.

Ponadto OPS w okresie do 31.12.2018 roku zwrócił do budżetu państwa z tytułu nienależnie pobranych świadczeń opiekuńczych kwotę 13.797,25 zł.

Opis badanego zagadnienia ujęto w załączniku nr 3 do arkusza ustaleń z kontroli, który załączono do akt sprawy.

Ocena częściowa:

Pozytywnie ocenia się działalność Jednostki w zakresie rozliczenia realizacji rządowego programu Rodzina 500 plus.

Zwroty dotacji:

Różnica pomiędzy środkami przekazanymi z budżetu państwa dla Gminy Opatów w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, a środkami wykorzystanymi w 2018 r. stanowiła łącznie kwotę 67.235,43 zł, w tym w:

Niewykorzystane środki dotacji zostały zwrócone na rachunek bankowy ŚUW zgodnie z terminem wymaganym art. 168 ust 1 ustawy *o finansach publicznych*.

Wnioski:

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje od wydania zaleceń pokontrolnych.

Ponadto informuję, iż zgodnie z art. 48 ustawy *o kontroli w administracji rządowej* od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. Wojewody Świętokrzyskiego
Katarzyna Świercz
Dyrektor Wydziału
Wydział Finansów i Budżetu